

တရားမအထူးအယူခံမှု

+ ၂၀၁၃ ခုနှစ်

အောက်တိုဘာလ

၃ ရက်

ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး
ပြည်ထောင်စုတရားလွတ်တော်ချုပ်တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော
ဦးသာငွေး၊ ဦးစီးညွှန်း၊ ဦးမြေသိမ်း၊ ဦးမြှင့်အောင်၊
ဦးအောင်ဇော်သိန်းနှင့် ဦးမြှင့်ဟန်တို့ရွှေ့တွင်

ဦးမျိုးမင်းသိန်း

(ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်မောင်ရင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)

နှင့်

ဒေါ်ခင်ငွေးမြှင့် ပါ ၆ *

ဝရန် ရရှိထားသူ၏ အခွင့်အရေး၊ မူလက အမွှေရှင်းရန်
အမည်ပေါက်မြေသည် အမွှေရှင်မကွယ်လွန်မီ ဝရန်
အမည်ပေါက်သူပြောင်းလဲသွားပါက အမွှေပုံပစ္စည်းအဖြစ်
ကျွန်ုတ်သည်ဟုဆိုနိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ။

* ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၁၇

+ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၄၅ တွင် ချမှတ်သော ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊
အောက်တိုဘာလ ၁၂ ရက်စွဲပါ ပြည်ထောင်စုတရားလွတ်တော်ချုပ်၏
နီရင်ချက်နှင့် နီကရီကို အယူခံမှု။

၂၀၁၃	ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အထက်မြန်မာပြည်မြေနှင့် အခွန်စည်းမှု၏ ဥပဒေပုံမျက် (က) ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အစိုးရက ကရန်ထုတ်ပေးထားခြင်း မျိုးမရှိသော အစိုးရပိုင်မြေပေါ်တွင် နေထိုင်သူသည် အမွှေဆက်ခံခွင့်၊ လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ အစိုးရက ကရန်ထုတ်ပေးမှသာလျှင် ထိုမြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွှေဆက်ခံခွင့်၊ လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့်ရရှိသည်။ အချင်းဖြစ်မြေမှာ
၂၀၁၃	ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အထက်မြန်မာပြည်မြေနှင့် အခွန်စည်းမှု၏ ဥပဒေပုံမျက် (က) ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အစိုးရက ကရန်ထုတ်ပေးထားခြင်း မျိုးမရှိသော အစိုးရပိုင်မြေပေါ်တွင် နေထိုင်သူသည် အမွှေဆက်ခံခွင့်၊ လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ အစိုးရက ကရန်ထုတ်ပေးမှသာလျှင် ထိုမြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွှေဆက်ခံခွင့်၊ လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့်ရရှိသည်။ အချင်းဖြစ်မြေမှာ

မူလက ဖခင်းမြတ်စံအမည်ဖြင့် ဂရန်ရရှိခဲ့ရာ ဂရန်သက်တမ်းကာလ
အတွင်း ဦးမြတ်စံသည် လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သားသမီးများသည်
ဖင်အမည်ပေါက်ဂရန်မြေကို အမွှေဆက်ခံခွင့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်
၁၂-၁၉၃၅ နေ့တွင် ဒေါ်ခင်ငြေးမြှင့် အမည်ဖြင့် ဂရန်ချထားလိုက်သည်
နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဂရန်မြေနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဦးမြတ်စံ၏အခွင့်အရေးများ
ကုန်ဆုံးသွားပြီးဖြစ်သည်။

၂၀၁၃
ဦးမျိုးမင်းသီန်း
(ကွယ်လွန်သူ
ဦးခင်မောင်ရင်၏
တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်)
နှင့်
ဒေါ်ခင်ငြေးမြှင့် ၄၆

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ။ ထို့ပြင် ၁၂-၁၉၃၅ နေ့မှစတင်၍
ဒေါ်ခင်ငြေးမြှင့်ရရှိခဲ့သည့် ဂရန်သက်တမ်းသည်လည်း ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင်
ကုန်ဆုံးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဂရန်သက်တမ်းကုန်သည်နှင့် နောက်ထပ်ဂရန်
ထုတ်ပေးခြင်းမရှိပါက ဂရန်မြေမှာ အစိုးရမြေအဖြစ် ပြန်လည်ရောက်ရှိ
သွားပြီဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်

- ဦးမျိုးအောင်

တရားလွှတ်တော်ရှုံးနေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်

- (၁) ဦးစံတင်

တရားလွှတ်တော်ရှုံးနေ

(၂) မှ (၆) ထိ ဦးမြှင့်လွင်

တရားလွှတ်တော်ရှုံးနေ

ရမည်းသင်းခရိုင်တရားရုံး၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၇
တွင် ဦးခင်မောင်ရင်က ဒေါ်ခင်ငြေးမြှင့်ပါ ၆ ဦးအပေါ် အမွှာပုံစံမံခန့်ခွဲ

၂၀၃ ပေးစေလိုမှုစွဲဆိုသည်။ အမှုအတွင်း ဦးခင်မောင်ရင်ကွယ်လွန်၍
 ဦးမျိုးမင်းသိန်း
 (ကွယ်လွန်သူ
 ဦးခင်မောင်ရင်၏
 တရားဝင်
 ကိုယ်စားလှယ်)
 နှင့်
 ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့် ပါ ၆

သားဖြစ်သူ ဦးမျိုးမင်းသိန်းအား တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ထည့်သွင်း၍
 အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး တရားလိုသည် အမွှုပုံမြေနှင့် နှစ်ထပ်
 တိုက်၏ ဂ ပုံ ၁ ပုံ ရစေရန် အပြီးသတ်ဖိကရီချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းစိရင်ချက်
 နှင့် ဒီကရီကို ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်က မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားရုံးသို့
 ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁၈ ဖြင့် အယူခံရာ အယူခံကို
 ခွင့်ပြု၍ မူလမှုကိုပဲလပ်ခဲ့သည်။ ဦးမျိုးမင်းသိန်းက မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
 တရားလွှတ်တော်သို့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ တရားမအုတ်ယအယူခံမှုအမှတ် ၃ ဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊
 တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၄၅ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဆင့်ဆင့်အယူခံသော်
 လည်း အောင်မြင်မှုမရရှိချေ။ ထိုကြောင့် မူလရုံးတရားလိုက အထူးအယူခံ
 ဝင်ခွင့်ပြရန် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး)
 အမှတ် ၃၄၃ တွင် လျှောက်ထားသောအခါ အောက်ပါပြဿနာကို ပြန်လည်
 စိစစ်ကြေားနာ နှင့်ရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြခဲ့သည်-

“ ၁။ အချင်းဖြစ်မြောက်ရန် သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးဖြစ်၍
 အမွှုပုံပစ္စည်းအဖြစ် အမွှုပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲ
 ပေးစေလိုမှုစွဲဆိုခွင့်မရှိတော့ဗြောက်လွှာ ပြည်ထောင်စု
 တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း
 သည် မှန်ကန်ခြင်းရှိ မရှိ။

၂။ အချင်းဖြစ်မြောက်ရန် အိမ်ကို အမွှုဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ
 (၁)တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်၏ခင်ပွန်းမှ တရားရုံး

၈၏ ဒီကရီအရပေးရန်ရှိသည့် ဒီကရီကျငွေအတွက်
တရားရုံးက လေလံတင်ရောင်းချခဲ့ရာ ဦးကျော်ဝင်း
ဆိုသူမှ လေလံဆွဲဝယ်ယူခဲ့၍ အမွှုပုံပစ္စည်း
ကျန်ရှိခြင်းမရှိကြောင်း မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
တရားလွှတ်တော်၏ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်ကို
ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က အတည်ပြု
ခဲ့ခြင်းသည် ကျန်အမွှုဆိုင်များ၏ အမွှုဆက်ခံခွင့်
အခွင့်အရေးကို နှုတ်သိမ်းရာရောက်စေခြင်း ရှိ မရှိ။

၂၀၁၃
ဦးမျိုးမင်းသိန်း
(ကွယ်လွန်သူ
ဦးခင်မောင်ရင်၏
တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်)
နှင့်
ဒေါ်ခင်ငြငးမြင့် ပါ ၆

အယူခံတရားလို၏ရွှေ့နေက တရားပြိုင်ဒေါ်ခင်ငြငးမြင့်က
မိဘများ သက်ရှိထင်ရှားစဉ်က ဖခင်းမြတ်စံအမည်ပေါက် အချင်းဖြစ်
တိုက်အိမ်ကို မိမိအမည်ပေါက်ပေးခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်ခန့်
ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း၊ မိခင်အမည်ပေါက်မြေဂွက်ကို ညီမဖြစ်သူ ဒေါ်မြေသက်မူ
သို့ လွှဲပြောင်းပေးပြီး အိမ်ထောင်ခွဲညီအစ်ကိုများကိုလည်း ရွှေ့ပြောင်း
နှင့်သောပစ္စည်းများပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ထွက်ဆိုကြောင်း၊ မရွှေ့
မပြောင်းနှင့်သောပစ္စည်းကို ပေးကမ်းပါက ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း
အက်ဥပဒေပိုင်မ ၁၂၃ နှင့်အညီ သက်သေနှစ်ဦးဖြင့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်
ချုပ်ဆို၍ ပေးကမ်းမှုသာ ပေးကမ်းမှုမြောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မောင်ပုံနှင့်
ဦးသာဖြေ ပါ ၅ အမှု^(၁)၊ ဦးအောင်ထွန်း ပါ ၆ နှင့် ဦးထွန်းတင်
အမှု^(၂) တို့ကို ကိုးကားလျက် တရားပြိုင်ဒေါ်ခင်ငြငးမြင့်မှ

(၁) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၃၁၃။

(၂) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၃၇၇။

၂၀၁၃ ပြီးမျှုံမင်းသိန်း (ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်မောင်ရင်၏ တရားဝင် ကိုယစားလှယ်) နှင့် ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့် ၄၆	<p>ပေးကမ်းကြောင်း မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ကို တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ သို့အတွက် မိဘနှစ်ပါးက ပေးကမ်းခဲ့သည်ဆိုစေခြီး၊ ပေးကမ်းမှုအထူ မမြောက်၍ တရားပြိုင်ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်သည် အချင်းဖြစ်မြနှင့် အိမ်ကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ မိခင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဖောင်းမြတ်စံသည် ၁၆-၅-၁၉၈၃ ရက်ခွဲပါ သက်သေခံအမှတ် (က) မိသားစု စီမံမှု စာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့ရာ ထိုစာချုပ်သည်ကျပ် ၁၀၀ အထက် မရွှေ့မပြောင်း နိုင်သောပစ္စည်းပါရှိ၍ မှတ်ပုံမတင်ခြင်းကြောင့် တရားမဝင်သော်လည်း မိဘနှစ်ပါးမကွယ်လွန်မှ တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်သို့ အမွှေခွဲပေးခဲ့သည် ဆိုသော ထူချွေချက်မမှန်ကြောင်းမှာ ထိုစာချုပ်ကိုပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းအကြောင်း ကြောင့် ပေါ်လွင်နေကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်ရန်မြေကွက်သည် အမွှေမစွဲရသေးသည့်မြေကွက်ဖြစ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် ဂရန်မြေကွက်သည် ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှုစတင်၍ ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံး နေကြောင်း တရားလို၏ထွက်ဆိုချက်အရ ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ အထက် မြန်မာပြည်မြနှင့် အခွန်စည်းမျဉ်းဥပဒေပုဒ်မ၂၂ (က) အရ နိုင်ငံပိုင် မြေတွင်နေထိုင်သူသည် အမွှေဆက်ခံခွင့်၊ လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ သို့သော ယင်းအခွင့်အရေးမှာ အစိုးရက ဂရန်ထုတ်ထားပေးခြင်းမရှိမှုသာ သက်ဆိုင်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်မြေကွက်သည် ဂရန်မြေဖြစ်ပြီး ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးနေသော်လည်း ဂရန်အရသုံးစွဲနေသောအခွင့်အရေးကို သက်ဆိုင်ရာ မှုပြင်းပယ်ထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ လက်ရှိထားပိုင်ခွင့် (Possessory title)ကို အမွှေဆက်ခံခွင့်ရှိသည်ဟု မစောနှင့်မောင်ရွှေ့က် အမှု^(၃) မှုစတင်၍</p>
--	---

(၃) အောက်မြန်မာပြည်၊ အတွဲ (၀၁)၊ ၁၁-၄၁၅ (၄၀၆)

အဒမ်မီးယားရား နှင့် အီဆွတ်အမူ^(၅)၊ မောင်မြေသန်း ပါ၂ နှင့် ဦးထွန်းတင်အမူ^(၆)၊ ဒေါ်မြေမြေ နှင့် ဦးမောင်မောင်ရွှေ အမူ^(၇) တို့တွင် အစဉ်တစိုက်လက်ခံထားခဲ့ကြောင်း၊ မိဘများမကွယ်လွန်မိကပင် ဒေါ်ခင်ငွေးမြှင့် ဂရန်အမည်ပေါက်ခဲ့သော်လည်း ဒေါ်ခင်ငွေးမြှင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရစေရန်အတွက် လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည့် မှတ်တမ်းမှတ်ရာ တစ်စုံတစ်ရာမရှိ သဖြင့် ဒေါ်ခင်ငွေးမြှင့်ပိုင်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ မောင်သာင်းစိန်ပါ ၈ နှင့် ဒေါ်ဂိတ္တရာနီဒတ်(စိ) ပါ၂ အမူ^(၈)

တွင် မြန်မာစာလွှာထုံးတမ်းပေါ်အရ မခွဲဝေရသေးသောအမွှတွင် အမွှာဆိုင် တစ်ဦးရရန်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်သည် အပြီးအပိုင်ရရှိသည့် အကျိုးခံစားခွင့် (Vested- interest) ဖြစ်၍ အမွှာရှင်ကွယ်လွန်သော အခါ အမွှာစားအမွှာခံတို့ထံ သက်ရောက်ပြီး ထိုအမွှာဆက်ခံခြင်းဟူသည် ဆိုင်းင့်ထား၍ မဖြစ်၊ အမွှာဆက်ခံရရှိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် နှုတ်သိမ်း၍ မရကြောင်းပြဆိုထားကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်ဂရန်မြေနှင့် အဆောက်အအုံ သည် မူလအမွှာရှင် မိဘများကွယ်လွန်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သားသမီး များဖြစ်သော တရားလို့၊ တရားပြိုင်များထံသက်ဆင်းရာ သားသမီး အားလုံးပိုင်ဖြစ်သွားကြောင်း၊ တရားပြိုင်ဒေါ်ခင်ငွေးမြှင့်တစ်ဦးတည်း မပိုင်သဖြင့် လေလံဆွဲဝယ်သူသည် ယင်းမြေနှင့် အဆောက်အအုံတွင်

၂၀၀၃

ဦးမျှီးမင်းသိန်း
(ကွယ်လွန်သူ
ဦးခင်မောင်ရင်၏
တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်)
နှင့်
ဒေါ်ခင်ငွေးမြှင့် ပါ၆

(၅) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၄၁၁။

(၆) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၃၀၈။

(၇) ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၈၅၅။

(၈) ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၂၆၃။

၂၀၁၃	အပြည့်အဝပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရနိုင်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး တရားရုံးက ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်၏ခင်ပွန်းအပေါ် ဒီကရီကျင့်အတွက် အဆိုပါမြေနှင့်အဆောက်အအုံကို လေလံတင်ရောင်းချဲ့ရာ ဦးကျော်ဝင်း ဆိုသူမှ လေလံဆွဲဝယ်ပြီးဖြစ်၍ အမွှားပစ္စည်းကျွန်ရစ်ခြင်းမရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က အတည်ပြုခဲ့ခြင်း သည် မှန်ကန်မှုမရှိကြောင်း၊ ဤအထူးအယူခံမှုကိုခွင့်ပြု၍ မူလခရိုင် တရားရုံး၏စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို ပြန်လည်အတည်ပြုသင့်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။
ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့် ၅၆	အယူခံတရားပြိုင်အမှတ် (၁) ၏ ရွှေ့နေက အချင်းဖြစ်ကရန်မြေ သည် ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်ကရန်အမည် ပေါက်ဖြစ်ပြီး ၁၁-၇-၂၀၀၅ နေ့တွင် ကရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးကြောင်း၊ ကရန်စာချုပ်ပါစည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၉ အရ ကရန်သက်တမ်းမကုန်မီ ၃ လကြိုတင်၍ ရွှေ့သို့ နှစ် ၃၀ ကရန်ပေးရန် လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကရန်စာချုပ်သည် အငှားချထားသူနှင့် အငှားရသူတို့ချုပ်ဆိုခြင်းဖြစ်၍ ယင်းစာချုပ်ပါစည်းကမ်းကို အငှားရသူက မလိုက်နာပျက်ကွက်ပါက ကရန်အငှားစာချုပ်သည် ပျက်ပြယ်ကြောင်း၊ ကရန် အငှားစာချုပ်ပျက်ပြယ်ပါက အမည်ပေါက်သူနေထိုင်ခွင့်ရ ကရန်မြေ မဟုတ်တော့ဘဲ အစိုးရမြေဖြစ်သွားကြောင်း၊ ကရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံး၍ အစိုးရပိုင်မြေအဖြစ် တည်ရှိနေသည့်ကာလအတွင်း ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ် လွှဲပြောင်းရောင်းချဲပေးကမ်း၊ အမွှာဆက်ခံခွင့်မရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်မြေသည် ကရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးဖြစ်၍ အမွှာပစ္စည်းအဖြစ် အမွှားပုံစံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှစွဲဆိုခွင့်မရှိတော့ကြောင်း ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည်မှန်ကန်ကြောင်း၊ အယူခံ

အယူခံတရားပြိုင်အမှတ် (၁) ၏ ရွှေ့နေက အချင်းဖြစ်ကရန်မြေ
သည် ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်ကရန်အမည် ပေါက်ဖြစ်ပြီး ၁၁-၇-၂၀၀၅ နေ့တွင်
ကရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးကြောင်း၊ ကရန်စာချုပ်ပါစည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၉
အရ ကရန်သက်တမ်းမကုန်မီ ၃ လကြိုတင်၍ ရွှေ့သို့ နှစ် ၃၀ ကရန်ပေးရန်
လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကရန်စာချုပ်သည် အငှားချထားသူနှင့်
အငှားရသူတို့ချုပ်ဆိုခြင်းဖြစ်၍ ယင်းစာချုပ်ပါစည်းကမ်းကို အငှားရသူက
မလိုက်နာပျက်ကွက်ပါက ကရန်အငှားစာချုပ်သည် ပျက်ပြယ်ကြောင်း၊ ကရန်
အငှားစာချုပ်ပျက်ပြယ်ပါက အမည်ပေါက်သူနေထိုင်ခွင့်ရ ကရန်မြေ
မဟုတ်တော့ဘဲ အစိုးရမြေဖြစ်သွားကြောင်း၊ ကရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံး၍
အစိုးရပိုင်မြေအဖြစ် တည်ရှိနေသည့်ကာလအတွင်း ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ်
လွှဲပြောင်းရောင်းချဲပေးကမ်း၊ အမွှာဆက်ခံခွင့်မရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍
အချင်းဖြစ်မြေသည် ကရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးဖြစ်၍ အမွှာပစ္စည်းအဖြစ်
အမွှားပုံစံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှစွဲဆိုခွင့်မရှိတော့ကြောင်း ပြည်ထောင်စု
တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည်မှန်ကန်ကြောင်း၊ အယူခံ

တရားလိုက အားကိုအားထားပြသော သက်သေခံအမှတ် (က) မိသားစု
စီမံမှုစာချုပ်သည် တရားဝင်အတည်မဖြစ်ခြင်း၊ အချင်းဖြစ်မြေကွက်သည်
မိဘများမကွယ်လွန်မိကပင် ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်ပေါက်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊
တရားပြိုင်အမှတ် (ဂ) ဒေါ်ပြသက်မူက ဝရ်မှာပေးရန်လျှောက်ထားမှုမှာ
တရားရုံးအဆင့်ဆင့်တို့မှ ပလပ်ခဲ့ပြီး ယင်းမြေကွက်ကို လေလံတင်ရောင်းချ
ပြီးဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် အမွှေပစ္စည်းအဖြစ်ကျန် ရစ်ခြင်းမရှိကြောင်း
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ပြည်ထောင်စု
တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အတည်ပြုခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်မှုရှိကြောင်း၊
ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့်စီကရီကို အတည်ပြု
သင့်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်အမှတ် (ဂ) မှ (၆) တို့၏ရွှေနေက မူလတွင်
အမွှေရှင် ဦးမြတ်စံဂရန်အမည်ပေါက်ခဲ့ရာမှ သမီးဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်
ဖြင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်ထိ ဂရန်ရရှိခဲ့သော အချင်းဖြစ်မြေမှာ ၁၁-၇-၂၀၀၅ နေ့
တွင် ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသွားကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်က ဂရန်
သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားရာတွင် ကျန်အမွှေဆိုင်များက
ကန်ကွက်ခဲ့သဖြင့် ရပ်ဆိုင်းထားခဲ့ကြောင်း၊ ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီး
ဖြစ်သော်လည်း ယင်းမြေပေါ်တွင် တရားပြိုင်အမှတ် (ဂ) ဒေါ်ပြသက်မူ
မိသားစုလက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသဖြင့် ဂရန်အရ နေထိုင်အသုံးပြုခွင့်ကို
ဆက်လက်ခံစားနေဆဲဖြစ်ကြောင်း၊ အခွန်အရာရှိက သုံးစွဲခွင့်ပြုထားပြီး
သောမြေကို အသုံးပြုခွင့်အခွင့်အရေးကို သတ်မှတ်ပေးသော အမွှေပုံစံမံ
ခန့်ခွဲပေးစေလို့မှုကို စွဲဆိုခွင့်ရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်သည်
ဆင်ဦးမြတ်စံဂရန်အမည်ပေါက်မှ ငါးအမည်ပေါက်ဂရန်ရရှိရန်

၂၀၁၃

ဦးမျိုးမင်းသိန်း
(ကွယ်လွန်သူ)
ဦးခင်မောင်ရှင်၏

တရားဝင်

ကိုယ်စားလှယ်)
နှင့်

ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့် ၄၆

၂၀၁၃ ဥပဒေနှင့်အညီ မည်သို့ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း အမှုတွင် တင်ပြနိုင်ခြင်း
 ပရှိဘ ဖောင်မှုဂင်းအား အချင်းဖြစ်မြေကို နှုတ်ဖြင့်ပေးကမ်းခဲ့ကြောင်းသာ
 (ကွယ်လွှန်သူ
 ဦးခင်မောင်ရင်၏
 တရားဝင်
 ကိုယ်စားလှယ်)
 နှင့်
 ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့် ပါ ၆ ပရှိဘ ဖောင်မှုဂင်းအား အချင်းဖြစ်မြေကို နှုတ်ဖြင့်
 ပေးကမ်းခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းဥပဒေနှင့်အညီ ပေးကမ်းခဲ့ခြင်း
 မဟုတ်၍ အထမမြောက်သော ပေးကမ်းခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်း
 မြေနှင့်တိုက်၏ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်ထံသို့ လွှဲပြောင်းရောက်ရှိ
 မည်မဟုတ်ကြောင်း ဦးအနဲ့က (ခ) ဦးအောင်အောင် နှင့် ဦးတင်ဝင်း
 ပါ ၁၀ အမှု^(၁) အရ ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်ရန်အမည်ပေါက်ရုံဖြင့် ၄င်း
 တစ်ဦးတည်းပိုင်မြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားမည်မဟုတ်ကြောင်း၊
 ဦးဘအေး နှင့် ဒေါ်ချုစ်ပါ ၂အမှု^(၂)တွင် တရားရှုံးမဟုတ်ဘ ပစ္စည်း
 ရောင်းချုပ်ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကယ်၍ လေလံဆွဲဝယ်သူအား
 လေလံဆွဲဝယ်ငွေကိုပြန်ပေး၍ ပစ္စည်းကို တရားရှုံးအားပြန်လည်ပေးလျှင်
 လေလံဆွဲဝယ်သူသည် ပစ္စည်းမရရှုသာရှိပြီး ငွေမဆုံး၍နှစ်နာခြင်းမရှိ
 သကဲ့သို့ တရားရှုံးမှုလည်း ပစ္စည်းမဆုံး၍ နှစ်နာခြင်းမရှိ၍ ထိုသို့ပြုလုပ်
 လျှင် တရားမှုတွင်းရှိမည်ဟုယူဆကြောင်း၊ ထိုသို့မဟုတ်ဘ လေလံဆွဲ
 ဝယ်သူအား အကာအကွယ်ပေးရန် ပစ္စည်းကိုရယူစေလျှင် တရားရှုံး
 မဟုတ်ဘ ပစ္စည်းအရောင်းခံရသူမှာ များစွာနှစ်နာခံရမည်ဟု ညွှန်ပြ
 ခဲ့ကြောင်း၊ လေလံတင်ရောင်းချခြင်းကြောင့် အမွှေဆိုင်များအနေဖြင့်
 အမွှေပုံပစ္စည်းတွင် အမွှေဆက်ခံခွင့်ဆုံးရှုံးမည်ဆိုပါက အမွှေဆိုင်များ၏
 အခွင့်အရေးကိုများစွာ ထိခိုက်နှစ်နာစေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍

(၈) ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားဦးရင်ထဲး၊ ၁၁-၂၂၄။

(၉) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားဦးရင်ထဲး၊ ၁၁-၂၇၀။

ၤ။ အထူးအယူခံမှုကို ခွင့်ပြသင့်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မူလရုံးတရားလို့၊ တရားပြိုင်တို့၏ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်သိန်းကြွယ်သည် ၁၃၄၉ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဖခင်ဖြစ်သူဦးမြတ်စံသည် ၁၃၆၃ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း ကွယ်လွန်ခဲ့ကြသည်။ တရားလို့ ဦးခင်မောင်ရင်က မိခင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဖခင်ဦးမြတ်စံက ၁၆-၅-၁၉၈၇ ရက်စွဲပါ သက်သေခံအမှတ် (က) မိသားစုစီမံမှုစာချုပ်ပြုလုပ်၍ ဖခင်မရှိသည့်အချိန်တွင် သားသမီးများခွဲဝေယူရန်စီမံခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစာချုပ်ပြုလုပ်စဉ်တွင် ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်မလာရောက်၍ ငှုံးလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းမရှိသော်လည်း ငှုံး၏ခင်ပွန်း ဦးကိုလေး လာရောက်ခဲ့ကြောင်း၊ ဦးကိုလေးက ငှုံးနှင့်မသက်ဆိုင်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း၊ သက်သေခံအမှတ် (က) စာချုပ်အရ ဖခင်အမည်ပေါက် ပျော်ဘွယ်မြို့၊ မြင်းဘက်ရပ်ကွက်ရှိ အချင်းဖြစ်ရရန်မြေနှင့်တိုက်အဆောက်အအုံမှာ သားသမီးများအားလုံး ခွဲဝေယူရန် အမွှေဆိုင်ပစ္စည်းအဖြစ်ကျန်ရစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါမြေနှင့် အဆောက်အအုံကို သတင်းစာတွင် ရောင်းရန် ကြော်ပြာပါလာသည့်အခါ မြေစာရင်းဦးစီးဌာနသို့ စုစုမျှ ရောင်းရန် အမည်ပေါက် နှစ် ၃၀ ကရန် ပြောင်းလဲထားကြောင်း၊ အဆိုပါကရန်မှာ ၂၀၀၅ခုနှစ်တွင် ကုန်ဆုံးသည်ဟုသိရကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်ဖြင့် ဂရန်သက်တမ်းတိုးရန် လျှောက်ထားမှုကိုဖျက်သိမ်းပေးရန် ၂၀-၁၂-၂၀၀၉ ရက်စွဲပါ သက်သေခံအမှတ် (ခ) စာဖြင့် ပျော်ဘွယ်မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ ကန်ကွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၇-၂-၂၀၁၀ ရက်စွဲပါ သက်သေခံအမှတ် (ဂ) စာဖြင့် ရမည်းသင်းခုံးအုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြကန်ကွက်ခဲ့ကြောင်း၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်တို့ အမွှေမှုကိုစွဲများ

၂၀၀၉

ဦးမျိုးမင်းသိန်း
(ကွယ်လွန်သူ)
ဦးခင်မောင်ရင်၏
တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်)
နှင့်
ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့် ၃၆

၂၀၁၃ ဦးမျိုးမင်းသိန်း (ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်မောင်ရဇ်၏ တရားဝင်) ကိုယ်စားလှယ်) နှင့် ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့် ၄၆	ပြီးပြတ်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီးမှုသာ ဂရန်သက်တမ်းတိုးလျှောက်ထားမှု ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်ထံ ၅-၁-၂၀၁၀ ရက်စွဲပါ သက်သေခံအမှတ် (ယ) စာဖြင့် အကြောင်းကြားခဲ့ကြောင်းဖြင့် ထွက်ဆို သည်။
	မူလရုံးတရားပြိုင်အမှတ် (၁) ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်က မိဘများ သက်ရှိ ထင်ရှားစဉ်ကပင် မြေ ၂ ကွက်နှင့် တိုက် ၂ လုံးကို အိမ်ထောင်မကျ သေးသူ မိမိနှင့် ဒေါ်မြေသက်မူ (တရားပြိုင်-၂) တို့အား ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖခင် ဦးမြတ်စံအမည်ပေါက် အချင်းဖြစ်မြနှင့် တိုက်ကို မိမိအားလည်းကောင်း၊ မိခင်ဒေါ်သိန်းကြွယ်အမည်ပေါက်မြနှင့် တိုက်ကို ဒေါ်မြေသက်မူအားလည်းကောင်း၊ အမည်လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိအမည်ပေါက်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်ရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ညီအစ်မ နှစ်ဦးလုံးအား နေအိမ်ကိုလည်း လက်ရောက်ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အိမ်ထောင်ခွဲဖြစ်သူ ကျော်ညီအစ်ကိုများအားလည်း ထိုက်သင့်သော ရွှေ ငွေ၊ ပစ္စည်းများပေးအပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဖခင်က မိမိအား မှတ်ပုံတင် စာချုပ်ပြုလုပ်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိသော်လည်း ဂရန်ပြုလုပ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိအမည်ပေါက်ရန်မှာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသွား သဖြင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားခဲ့ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ချေပ် ထွက်ဆိုထားသည်။

မူလရုံးတရားလိုက မိဘများကျော်ရစ်သော အမွှုပုံပစ္စည်းဟု
 အဆိုပြုခဲ့ဆိုသော ပျော်ဘွဲ့မြို့၊ မြင်းဘက်ရပ်ကွက်ရှိ အချင်းဖြစ်ရန်
 မြနှင့် တိုက်အဆောက်အအုံမှာ မူလကအမွှုရှင် ဖခင် ဦးမြတ်စံရန်

အမည်ပေါက်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိခင် ဒေါ်သိန်းကြွယ်သည် ၁၃၄၉ ခုနှစ်တွင်
လည်းကောင်း၊ ဖခင် ဦးမြတ်စံသည် ၁၃၆၇ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း ကျယ်လွန်
ခဲ့ကြရာ မိဘများမကွယ်လွန်မီ ၁၂-၇-၁၉၅၅ နေ့ (မြန်မာသူတော်ရာ၏
အားဖြင့် ၁၃၃၇ ခုနှစ်)ကတည်းကပင် အချင်းဖြစ်ကရန်မြေမှာ တရားပြိုင်
အမှတ် (၁) ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်ကရန်အမည်ပေါက်ဖြစ်ခဲ့ကြောင်းတို့မှာ
နှစ်ဖက်ထွက်ဆိုချက်များအရ အငြင်းမပွားထင်ရှုးသည်။

ဂရန်ချထားခြင်းနှင့်စင်လျဉ်းသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေအရ ပြဌားနှီး
ထားရှိရသည်။ အောက်မြန်မာပြည်ရှိ မြေများသည် အောက်မြန်မာပြည်မြို့နယ့်
ကျေးရွာမြေများအက်ဥပဒေနှင့်သက်ဆိုင်ပြီး အထက်မြန်မာပြည်ရှိ မြေ
များမှာ အထက်မြန်မာပြည်မြေနှင့် အခွန်တော်စည်းမျဉ်းဥပဒေတွင်
အကျိုးဝင်သည်။ အဆိုပါဥပဒေများအရ အစိုးရက ချထားပိုင်ခွင့်ရှိသည့်
မြေများတွင် လူနေထိုင်ရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ
အတွက်ဖြစ်စေ၊ အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်အသုံးပြုရန် အတွက်
ဖြစ်စေ အငှားဂရန်နှင့် လိုင်စင်များချထားပေးသည်။ မြို့မြေအဖြစ် အမိန့်
ကြော်ပြောစာထုတ်ပြန်ပြီးသော မြို့များတွင် လူနေထိုင်ရန်နှင့် စက်မှုလက်မှု
လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် အငှားသက်တမ်း အနှစ် ၃၀ ခွင့်ပြုပြီး အနှစ်
၃၀ ကုန်ဆုံးတိုင်း နောက်ထပ် အနှစ် ၃၀ စီဖြင့် စုစုပေါင်း အနှစ် ၉၀
အထိ လဲလှယ်ခွင့် ရှိသည့် မြေကြားစာချုပ်ကို ရရန်ဟု ခေါ်ဆိုသည်
ဦးစံဝင်းထိန် နှင့် ဦးတင်လှိုင်စွာန်း၊ အမှု (၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

အချင်းဖြစ်မြေမှာ မူလက ဖခင်းမြတ်စံအမည်ဖြင့် ရရန်ရရှိခဲ့

၂၀၀၃
ဦးမျိုးမင်းသိန်း
(ကွယ်လွန်သူ
ဦးခင်မောင်ရင်၏
တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်)
နှင့်

ဒေါ်ခင်ငြေးမြို့၊ ၆

(၁၀) ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားဦးရင်ထုံး၊ ၈၁-၁၁၃။

၂၀၁၃	သော်လည်း ဦးမြတ်စံကွယ်လွန်သည့် ၁၃၆၃ခုနှစ်မတိုင်မီ ၂၆ နှစ်ခန့် အချိန် ၁၂-၇-၁၉၅၅ နေ့ (မြန်မာသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ၁၃၃၃ ခုနှစ်)ကပင် သမီးဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်ဖြင့် နှစ် ၃၀ ရရန်ရရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်ဖြင့် ရရန်ပြောင်းလဲချထားပေးလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အချင်းဖြစ်မြေကို စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်မှာ ပြောင်းလဲသွားပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ရရန်အမည်ပြောင်းလဲချထားပေးသည့် ၁၂-၇-၁၉၅၅ နေ့မှစတင်၍ ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်သည်အစိုးရထုမှ မြေားအခွင့်အရေးအရ လူနေထိုင်ရန်၊ လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန်စသည်ဖြင့် မြေကို စီမံခန့်ခွဲ အသုံးပြုပိုင်ခွင့်ရရှိသွားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ မူလကရန် အမည်ပေါက်သူ ဖခင်းမြတ်စံသည် အချင်းဖြစ်ရရန်မြနှင့်ပတ်သက်၍ စီမံအသုံးပြုပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးတစ်စုံတစ်ရာမရှိတော့ချေ။ ထိုကြောင့် ဖခင်းမြတ်စံက ဂင်းရရန်အမည်ပေါက်မဟုတ်တော့သည့် အချင်းဖြစ်ရန် နှင့် အဆောက်အအုံကို ၁၆-၅-၁၉၈၇ နေ့တွင် သက်သေခံအမှတ် (က) မိသားစုစီမံမှုစာချုပ်ပြုလုပ်၍ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိတော့မည်မဟုတ်ချေ။ ထိုကြောင့် သက်သေခံအမှတ် (က) မိသားစုစီမံမှုစာချုပ်သည် အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိသော စာချုပ်တစ်ရပ်မဟုတ်ဟု ဆိုရပေမည်။
------	--

အချင်းဖြစ်အမှုကို တရားလို့ဦးခင်မောင်ရင်က ၂၄-၁၁-၂၀၀၉ နေ့တွင်စတင်စွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အချင်းဖြစ်ရရန်မြေား ၁၂-၇-၁၉၅၅ နေ့မှစတင်၍ ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်ဖြင့် အနှစ် ၃၀ ရရန် ချထားပေးခဲ့ ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ရရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသွားပြီး ဖြစ်ရာ ယခုအမှုမစွဲဆိုမိကပင် ရရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးနေပြီဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမပွားထင်ရှားသည်။

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဦးခင်မောင်ရင်၏
ထွက်ဆိုချက်အရ အချင်းဖြစ်မြေကွက်သည် နှစ် ၃၀ ဂရန် မြေကွက်ဖြစ်၍
၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးကြောင်း၊ တရားစွဲဆိုခိုန်တွင်
ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးနေပါက တရားလိုသည် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိ၍ မြေ
လက်ရောက်ရရန်စွဲဆိုခြင်းသည် အောင်မြင်ရန်အကြောင်းမရှိကြောင်း၊
သို့ဖြစ်၍ ဦးခင်မောင်ရင်အနေဖြင့် အခင်းဖြစ်ပေစာကို စီမံခန့်ခွဲပေးရန်
စွဲဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ မိဘများမကွယ်လွန်မဲ ၁၉၉၅ ခုနှစ်ကပင်
ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်သည် အခင်းဖြစ်ပေစာပိုင်ရှင်အဖြစ် အတိအလင်း ရပ်တည်
ခဲ့ခြင်းကြောင့် အမွှေရှင် ဦးမြတ်စံကွယ်လွန်စဉ် အမွှုပုံပစ္စည်းကျွန်ရစ်ခြင်း
မရှိတော့ကြောင်း ကောက်ယူသုံးသပ်ကာ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားရုံး
နှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်တို့၏ ဒီကရီများကို
အတည်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ရွှေ့နေက အခင်းဖြစ်မြေကွက်သည်
ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးနေသော်လည်း ဂရန်အရ သုံးစွဲနေသော အခွင့်အရေး
ကို သက်ဆိုင်ရာမှ ငြင်းပယ်ထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ ယနေ့ထက်တိုင်
တရားပြိုင် ဒေါ်မြေသက်မူ လက်ဝယ်ရှိနေကြောင်းပေါ်ပေါက်သဖြင့်
အယူခံတရားလိုအနေဖြင့် မူလမှုကိုစွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်းတင်ပြသည်။

အထက်မြန်မာပြည်မြေနှင့် အခွန်စည်းမျဉ်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ (က)
တွင် အောက်ပါအတိုင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“ 25.(a) an occupier of State Land can have no heritable or transferable right of use or occu-

၂၀၀၃
ဦးမြတ်စံကွယ်လွန်သုံး
အောင်မောင်ရင်၏
တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်)
နှင့်
ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့် ၂၆

၂၀၃

ဦးမျိုးမင်းသိန်း
 (ကွယ်လွန်သူ
 ဦးခင်မောင်ရင်၏
 တရားဝင်
 ကိုယ်စားလှယ်)
 နှင့်
 ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့် ပါ ၆

pancy therein, nor can any rights adverse to the Government exist in such land unless they have been created or continued by a grant made by or on behalf of the ** Government;”

အဆိုပါပုဒ်မ ၂၅ (က) ပြောန်းချက်အရ အစိုးရက ဂရန်ထုတ်ပေးထားခြင်းမျိုးမရှိသော အစိုးရပိုင်မြေပေါ်တွင် နေထိုင်သူသည် အမွှေဆက်ခံခွင့်၊ လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့်မရှိပေ။ အစိုးရက ဂရန်ထုတ်ပေးမှသာလျှင် ထိုမြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမွှေဆက်ခံခွင့်၊ လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့်ရရှိသည်။ အချင်းဖြစ်မြေမှာ မူလက ဖခင်းမြတ်စံအမည်ဖြင့် ဂရန်ရရှိခဲ့ရာ ဂရန်သက်တမ်းကာလအတွင်း ဦးမြတ်စံသည် လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့်ရရှိသည်။ သားသမီးများသည် ဖခင်အမည်ပေါက်ဂရန်မြေကို အမွှေဆက်ခံခွင့်ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ၁၂-၇-၁၉၃၅ နေ့တွင် ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်အမည်ဖြင့် ဂရန်ချထားလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဂရန်မြေနှင့်စပ်လျဉ်းသည် ဦးမြတ်စံ၏ အခွင့်အရေးများ ကုန်ဆုံးသွားပြီးဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ရွှေနေက ဦးမြတ်စံသည် အခင်းဖြစ်မြနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နေထိုင်အသုံးပြုရန် အစိုးရထံမှ ဂရန်ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းကရန်အရ နေထိုင်အသုံးပြုခွင့်ကို ငင်း၏ဆက်နွယ်သူများက ဆက်လက်ခံစားနေဆဲဖြစ်ကြောင်း၊ ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးနေလင့်ကစား ဂရန်အရ သုံးစွဲသောအခွင့်အရေးကို အစိုးရက ပြင်းပယ်သည်ကိုမတွေ့ရကြောင်း၊ ထိုကြောင့် အထက်မြန်မာပြည်မြေနှင့် အခွန်စည်းမျဉ်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ ပါ ပြောန်းချက်သည် အစိုးရက မပြင်းပယ်သေးသမျှ ဦးမြတ်စံ

နှင့်သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

ဦးမြတ်စံအမည်ပေါက်ဂရန်မြေကို ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်ဖြင့်
ဝရန်ချထားခြင်းမှာ ဦးမြတ်စံကရရန်အရ သုံးစွဲသောအခွင့်အရေးကို
အစိုးရက ပြင်းပယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်
ဆိုသော် ဦးမြတ်စံရရှိထားသည့်အခွင့်အရေးကို ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်
ရရှိသွားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အထက်မြန်မာပြည်
မြန်မာနိုင်ငြုံများဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်သည်
ဦးမြတ်စံနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း တင်ပြချက်သည် မှန်ကန်ခြင်း
မရှိပေ။

အယူခံတရားပြိုင်အမှတ် (၂) မှ (၆) တို့၏ရွှေနေက ဦးအန်းကူ

(ခ) ဦးအောင်အောင်နှင့်ဦးတင်ဝင်း ပါ ၁၀ အမှု^(၅) ကို ကိုကား၍
ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်ဖြင့် ဝရန်ပေါက်သော်လည်း ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်ပိုင်
ပစ္စည်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားမည်မဟုတ်ကြောင်း တင်ပြသည်။
ဦးအန်းကူ (ခ) ဦးအောင်အောင်နှင့် ဦးတင်ဝင်းပါ ၁၀ အမှု^(၅)
တွင် အချင်းဖြစ်မြော မူလက မိဘများကျွန်ရစ်ခဲ့သော အမွှေဆိုင်ပစ္စည်း
ဖြစ်၍ နောက်ပိုင်းတွင် ဒေါ်စန်းနှုအမည်ဖြင့် ဝရန်ပေါက်နေသည့်
တိုင်အောင် အမွှေဆိုင်မြေအဖြစ်မှ ဒေါ်စန်းနှုတစ်ဦးတည်းပိုင်မြေ
အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားမည်မဟုတ်ကြောင်း ထုံးဖွံ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုမှာ အမွှေရှင်ဆိုသူ ဦးမြတ်စံမကွယ်လွန်မိကပင်
အချင်းဖြစ်မြေကို ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည် ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်းသည် အမွှေ
ပစ္စည်းအဖြစ် ကျွန်ရစ်ပြီးမှ ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်ဖြင့် ဝရန်ပေါက်ခြင်း

၂၀၃

ဦးမြို့းမင်းသိန်း	
(ကွယ်လွန်သူ)	
ဦးခင်မောင်ရင်၏	
တရားဝင်	
ကိုယ်စားလှယ်)	
နှင့်	
ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့် ၁၆	

၂၀၃	မဟုတ်သောကြောင့် အဆိုပါ စီရင်ထံးနှင့် ဖြစ်ရပ်ခြင်းမတူညီပေ။ ဦးမျိုးမင်းသိန်း (ကွယ်လွှန်သူ ဦးခင်မောင်ရင်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်) နှင့် ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့် ပါ ၆
-----	---

သိဖြစ်၍ အစိုးရက ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်အမည်ဖြင့် ဝရန်ချထားခြင်း
ဖြစ်ပါလျက် အချင်းဖြစ်မြေကို ဝရန်အမည်ပေါက်သူ ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်မပိုင်
အမွှေဆိုင်မြေသာဖြစ်သည်ဟု တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်မရှိခဲ့။
ဒေါ်ရွှေည့် ပါ ၃ နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဌာန ရန်ကုန်မြို့အမှု^(၁၁)
နှင့် အကြောင်းနှင့် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး ပါ ၄ အမှု^(၁၂) တိုကို
ကြည့်ပါ။

ထိုပြင် ၁၂-၁၉၃၅ နေ့မှစတင်၍ ဒေါ်ခင်ငွေးမြင့်ရရှိခဲ့သည့်
ဂရန်သက်တမ်းသည်လည်း ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ကုန်ဆုံးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။
ဂရန်သက်တမ်းကုန်သည်နှင့် နောက်ထပ်ဂရန်ထုတ်ပေးခြင်းမရှိပါက
ဂရန်မြေမှာ အစိုးရမြေအဖြစ်ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားပြီးဖြစ်သည်။

ဒေါ်မြေသက်မူသည် အချင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင် နေထိုင်ခြင်းမှာ
အခွင့်အရေးတစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်မြေသက်မူတွင်
လက်ရှိထားပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟဲသော တင်ပြချက်သည် ဦးခင်မောင်ရင်က
အမွှေရှင် ဦးမြတ်စုံကျွန်ရစ်သည့် အမွှေပုံပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှုတွင်

(၁၁) ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားဦးရိုင်ထံး၊ ၈၁-၉၆

(၁၂) ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားဦးရိုင်ထံး၊ ၈၁-၃၇၂

ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အခက်မဟုတ်ပေ။

ဦးမြတ်စံသည် အချင်းဖြစ်မြေတွင် အခွင့်အရေးတစ်စုံတစ်ရာ မရှိသည့်အတွက် ဦးမြတ်စံကွယ်လွန်စဉ်တွင် အမွှုပုံပစ္စည်းအဖြစ် ကျွန်ရစ် သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထိုကြောင့် ကြားနာသည့်ပြဿနာ အမှတ် (၁) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အချင်းဖြစ်မြေဂရန် သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးဖြစ်၍ အမွှုပုံပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုက်ခွင့်မရှိတော့ကြောင်း ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်ခြင်းရှိကြောင်း ဖြဖိုလိုက်သည်။ ပြဿနာအမှတ် (၁) အား ဖြဖိုချက်အရ အချင်းဖြစ်ဂရန်မြနှင့် အိမ်သည် ဖော်ဦးမြတ်စံကျွန်ရစ်သည့် အမွှုပုံပစ္စည်းမဟုတ်ကြောင်း ဖြဖိုထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါ မြနှင့်အိမ်ကို ဤအမှနှင့်ပတ်သက်ခြင်းမရှိသည့် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမဏေရီမှူးအမှတ် ၁၉၁/၂၀၀၉ တွင် ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်၏ခင်ပွန်း တရားရုံး ဦးကိုလေးမှ တရားနိုင်ဦးသန်းအောင်သို့ပေးရန် ဒီကရိကျင့် ကျပ်သိန်း ၁၈၀ အတွက် လေလံတင်ရောင်းချွဲခြင်းသည် ကျွန်အမွှုဆိုင်များ၏ အမွှုဆက်ခံခွင့် အခွင့်အရေးကို နှုတ်သိမ်းရာမရောက်ဟု ဆိုရပေမည်။

သို့ဖြစ်၍ ကြားနာခဲ့သည့် ပြဿနာအမှတ် (၂) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အချင်းဖြစ်မြနှင့်အိမ်ကို အမွှုဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ (၁) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်၏ခင်ပွန်းမှ တရားရုံး၏ဒီကရိကျင့်အရ ပေးရန်ရှိသည့် ဒီကရိကျင့်အတွက် တရားရုံးက လေလံတင်ရောင်းချွဲရာ ဦးကျော်ဝင်းဆိုသူမှ လေလံဆွဲဝယ်ယူခဲ့၍ အမွှုပုံပစ္စည်းကျွန်ရှိခြင်းမရှိကြောင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်၏ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြည်ထောင်စု

၂၀၃

ဦးမြို့မင်းသိန်း
(ကွယ်လွန်သူ)
ဦးခင်မောင်ရင်၏
တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်)
နှင့်

ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့် ၄၆

၂၀၃ ပြီးမျိုးမင်းသိန်း (ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်မောင်ရဇ်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်) နှင့် ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့် ပါ ၆	<p>တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အတည်ပြုခြင်းသည် ကျို့အမွှံဆိုင်များ၏ အမွှံဆက်ခံခွင့်အခွင့်အရေးကို နှုတ်သိမ်းရာရောက်စေခြင်းမရှိတောင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်။</p>
	<p>အချင်းဖြစ်ကရန်မြောက်သည် မူလက အမွှံရှင်းမြတ်စံ ဂရန်အမည်ပေါက်မြေဖြစ်သော်လည်း မိဘများ သက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ်ကပင်တရားပြိုင်အမှတ် (၁) ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်အမည်ဖြင့် နှစ် ၃၀ ဂရန် ရရှိခဲ့ပြီး တရားစွဲဆိုချိန်တွင် ဂရန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသော်လည်း ဒေါ်ခင်ငြေးမြင့်ကပင် ဂရန်အရ ရရှိခဲ့သည့်အခွင့်အရေးအရ ဆက်လက်အသုံးပြုခံစားနေခြင်းဖြင့် အမွှံရှင်းမြတ်စံကျို့ရှိသော အမွှံပုံပစ္စည်းအဖြစ် တည်ရှိခြင်းမရှိတော့သဖြင့် အယူခံရုံးအဆင့်ဆင့်တို့က အမွှံရှင်းမြတ်စံကွယ်လွန်စဉ် အမွှံပုံပစ္စည်းကျို့ရစ်ခြင်းမရှိတော့တောင်း တညီတည့်တည်းဆုံးဖြတ်၍ အယူခံတရားလို့ဆိုသောအမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းခြင်းမရှိပေ။</p> <p>ထို့ကြောင့် ဤအထူးအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွပလပ်လိုက်သည်။</p> <p>ရွှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၅၀၀၀၀/- သတ်မှတ်သည်။</p>